

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ НАУКИ, ОСВІТИ,
ТЕХНОЛОГІЙ І СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF
SCIENCE, EDUCATION, TECHNOLOGY AND
SOCIETY IN UKRAINE AND THE WORLD

Збірник тез доповідей
Book of abstracts

Частина 1
Part 1

7 березня 2024 р.
March 7, 2024

м. Полтава, Україна
Poltava, Ukraine

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ НАУКИ, ОСВІТИ,
ТЕХНОЛОГІЙ І СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF
SCIENCE, EDUCATION, TECHNOLOGY AND
SOCIETY IN UKRAINE AND THE WORLD

Збірник тез доповідей
Book of abstracts

Частина 1
Part 1

7 березня 2024 р.
March 7, 2024

м. Полтава, Україна
Poltava, Ukraine

УДК 37:082.2(06)

Перспективи розвитку науки, освіти, технологій і суспільства в Україні та світі:
збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Полтава,
7 березня 2024 р.): у 2 ч. Полтава: ЦФЕНД, 2024. Ч. 1. 59 с.

У збірнику тез доповідей представлено матеріали учасників Міжнародної
науково-практичної конференції “Перспективи розвитку науки, освіти,
технологій і суспільства в Україні та світі” з:

Бердянський державний педагогічний університет

ВНЗ “Університет економіки та права “КРОК”

ВСП “Боярський фаховий коледж Національного університету біоресурсів і
природокористування України”

Державний заклад “Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”

Державний торговельно-економічний університет

ДЗВО “Університет менеджменту освіти”

Дігтярівський навчально-виховний комплекс Новгород-Сіверської міської ради Чернігівської
області

Дніпровська гімназія № 45 Дніпровської обласної ради

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

Донбаська державна машинобудівна академія

Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

ДУ “Інститут охорони здоров'я дітей та підлітків НАМН України”

Житомирський державний університет імені Івана Франка

Запорізький національний університет

Західноукраїнський національний університет

ЗВО “Львівський університет бізнесу та права”

Івано-Франківський національний медичний університет

Інститут біології тварин НААН

Інститут овочівництва і баштанництва НААН України

КЗВО “Вінницька академія безперервної освіти”

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Криворізький державний педагогічний університет

Львівська національна академія мистецтв

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Львівський національний університет природокористування

Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

Міжрегіональна Академія управління персоналом

Національний технічний університет “Дніпровська політехніка”

Національний технічний університет “Харківський політехнічний інститут”

Національний технічний університет України “Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського”

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Національний університет харчових технологій
Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя
Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського
ПМТР “Радела”
Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Рівненський державний гуманітарний університет
Сумський національний аграрний університет
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
ТОВ “Екоорганік”
ТОВ “Нутрімін Україна”
Українська інженерно-педагогічна академія
Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Університет митної справи та фінансів
Університет Ушинського
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

У збірнику тез доповідей висвітлюються результати наукових досліджень з актуальних питань науки, освіти, технологій та суспільства.

Тематика конференції охоплює актуальні проблеми: педагогічних наук, освіти (дошкільної, початкової освіти, середньої, професійної та спеціальної освіти), філологічних наук, права, економічних наук, публічного управління та адміністрування, міжнародних відносин, управління та адміністрування (обліку і оподаткування; фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; менеджменту; маркетингу; підприємництва та торгівлі), психологічних наук, медичних наук, біології та біохімії, аграрних наук та продовольства, технічних наук, інформаційних технологій, історії та археології, культури і мистецтва, культурології, географічних та геологічних наук, фізико-математичних наук, сфери обслуговування (готельно-ресторанної справи, туризму і рекреації), соціологічних наук, політичних наук, фізичної культури і спорту, державного управління, соціальної роботи та соціального забезпечення.

Видання розраховане на науковців, викладачів, працівників органів державного управління, студентів вищих навчальних закладів, аспірантів, докторантів, працівників державного сектору економіки та суб’єктів підприємницької діяльності.

ЗМІСТ
CONTENTS

СЕКЦІЯ 1. ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ SECTION 1. PEDAGOGICAL SCIENCES	7
<i>Дячук О. С.</i> АКТИВІЗАЦІЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ УЧНІВ ПІД ЧАС УРОКІВ ІНФОРМАТИКИ.	7
<i>Ілішова О. М.</i> САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА ЯК ВАЖЛИВИЙ НАПРЯМ МОДЕРНІЗАЦІЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ.....	8
<i>Рябошанка О. В., Шаповалова А. С.</i> ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	9
<i>Усов В. В., Маєроді М. І.</i> РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНІВ ЗА ДОПОМОГОЮ ТЕХНІКИ КІНУСАЙГА	11
СЕКЦІЯ 2. ОСВІТА (ДОШКІЛЬНА, ПОЧАТКОВА ОСВІТА, СЕРЕДНЯ, ПРОФЕСІЙНА ТА СПЕЦІАЛЬНА ОСВІТА) SECTION 2. EDUCATION (PRESCHOOL, PRIMARY, SECONDARY, VOCATIONAL AND SPECIAL EDUCATION)	12
<i>Добрунов О. С., Олефіренко Н. В.</i> КРИТЕРІЇ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ШКОЛЯРІВ	12
<i>Kvasnetska N.</i> TYPES OF ACTIVITIES AT FOREIGN LANGUAGE LESSONS IN NUS.....	13
<i>Коваленко Н. П.</i> РІДНИЙ КРАЙ У РАННІЙ ТВОРЧОСТІ ПАНТЕЛЕЙМОНА КУЛІША (МАТЕРІАЛИ ДО УРОКУ-ДОСЛІДЖЕННЯ)	14
<i>Негрій І. І.</i> ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ДОШКІЛЬНОМУ ВІЦІ.....	16
<i>Поліщук Т. В.</i> ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ДОПОВНЕНОЇ РЕАЛЬНОСТІ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ МАТЕМАТИКИ.....	17
<i>Пруняк В. В.</i> ФОРМУВАННЯ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НАСКРІЗНОГО ВМІННЯ ВИСЛОВЛЮВАТИ ВЛАСНУ ДУМКУ УСНО І ПИСЬМОВО	18
<i>Стюрко М. О.</i> НЕОБХІДНИЙ КОМПОНЕНТ ЯКІСНОЇ ОСВІТИ – ФІДБЕК.....	20

<i>Шевченко Н. В.</i> ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ВНУТРІШНЬОЇ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	22
<i>Яковишина Т. В., Колодич С. І.</i> РОЗВИТОК ЛОГІКО-МАТЕМАТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ЯК ОРІЄНТИР СУЧАСНОЇ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	23
СЕКЦІЯ 3. СОЦІОЛОГІЧНІ НАУКИ SECTION 3. SOCIOLOGICAL SCIENCES	25
<i>Лобач В. П.</i> ПРОВІДНА РОЛЬ НАУКИ У РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ЦИВІЛІЗАЦІЇ ТА МАЙБУТНЬОГО УКРАЇНИ	25
СЕКЦІЯ 4. ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ SECTION 4. PHILOLOGICAL SCIENCES	31
<i>Kondrashova A. V.</i> ENHANCING STUDENT’S ANALYTICAL THINKING SKILLS USING GUIDED DISCOVERY APPROACH IN ESP CLASSES.....	31
<i>Савчук Г. О., Ящук О. Д.</i> СИНОНІМІЯ ПРИКМЕТНИКІВ У ЛАТИНСЬКІЙ АНАТОМІЧНІЙ ТЕРМІНОЛОГІЇ	33
СЕКЦІЯ 5. ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ SECTION 5. PHYSICAL CULTURE AND SPORTS	35
<i>Гоголь Т. В.</i> ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСУВАННЯ ГАЛУЗІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ В УКРАЇНІ	35
<i>Коляденко С. А.</i> ОСОБЛИВОСТІ ЗДОРОВОГО ХАРЧУВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	36
<i>Топчієва Г. О., Долинніна М. М.</i> РАЦІОНАЛЬНЕ ХАРЧУВАННЯ ЯК ЧИННИК ЗМІЦНЕННЯ ЗДОРОВ’Я ЛЮДИНИ	38
<i>Filina V.</i> KSZTAŁTOWANIE MOTYWACJI DZIECI W WIEKU SZKOLNYM DO AKTYWNOŚCI FIZYCZNEJ ZA POMOCĄ ZAĘĆ Z JUDO	39
СЕКЦІЯ 6. ПСИХОЛОГІЧНІ НАУКИ SECTION 6. PSYCHOLOGICAL SCIENCES	41
<i>Гаврилюк І. І., Спринська З. В.</i> ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОГО СУПРОВОДУ ЛЮДИНИ, ЯКА ПЕРЕЖИВАЄ ВТРАТУ	41

<i>Козут О. О., Лучицька О. О.</i> ПОНЯТТЯ “СПРЯМОВАНІСТЬ ОСОБИСТОСТІ” У ПРАЦЯХ ВІДОМИХ ВЧЕНИХ	42
<i>Массанов А. В.</i> МЕТОДИКА ОЦІНКИ ПСИХОЛОГІЧНИХ БАР’ЄРІВ ОСОБИСТОСТІ	44
<i>Тарасевич Т. М., Спринська З. В.</i> ПСИХОЛОГІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ ЧИННИКИ АДАПТАЦІЇ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ У ПРИЙМАЮЧІЙ ГРОМАДІ.....	46
<i>Тесленко М. М., Тесленко І. В.</i> ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ РЕЗИЛЬЄНТНОСТІ ДРУЖИН УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ	48
<i>Чопик Л. І.</i> ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА БАТЬКІВ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ РОЗВИТКУ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	50
СЕКЦІЯ 7. МЕДИЧНІ НАУКИ SECTION 7. MEDICAL SCIENCES.....	52
<i>Волкова Ю. В., Сухова Л. Л., Нікітіна Л. Д.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВІТАМІННОГО СТАТУСУ ПІДЛІТКІВ З ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ 1 ТИПУ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ПЕРІОДУ ЙОГО МАНІФЕСТАЦІЇ	52
<i>Пилипчук С. І., Пилипчук І. С.</i> ХАРАКТЕРИСТИКА СКЛАДОВОЇ БОЛЮ ПРИ ПОЛОГАХ.....	53
СЕКЦІЯ 8. БІОЛОГІЯ ТА БІОХІМІЯ SECTION 8. BIOLOGY AND BIOCHEMISTRY.....	55
<i>Прудіус Т. Я., Камінський Р. М.</i> БІОХІМІЧНІ ТА ГЕМАТОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОКАЗНИКІВ КРОВІ ПОРОСЯТ РАНЬОГО ВІКУ ЗА ВПЛИВУ КОРМОВОЇ ДОБАВКИ “АКТИВО”	55
СЕКЦІЯ 9. ТЕХНІЧНІ НАУКИ SECTION 9. TECHNICAL SCIENCES	57
<i>Бобришов О. О.</i> ВИЗНАЧЕННЯ ПАРАМЕТРІВ РОЛИКОВОГО ЗУПИННИКА ВІДКРИТОГО ТИПУ ДЛЯ ГАЛЬМУВАННЯ УКЛОННОГО СТРІЧКОВОГО КОНВЕЄРА.....	57
<i>Коваленко А. С.</i> МОНІТОРИНГ ЗАБРУДНЕННЯ ПОВЕРХНЕВИХ ВОД.....	58

УДК 796/799:336.5

Гоголь Т. В.

старша викладачка кафедри теорії і практики фізичної культури і спорту
Рівненський державний гуманітарний університет

ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСУВАННЯ ГАЛУЗІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ В УКРАЇНІ

Способи і джерела фінансування спортивних організацій у нашій країні і за кордоном дуже різноманітні і неоднорідні. Фінансові ресурси на розвиток фізичної культури і спорту (ФКіС) виділяються державними органами, профспілковими організаціями, позабюджетними фондами та освітніми структурами. Крім того, кошти на ФКіС надходять по лінії міжнародних спортивних, благодійних, наукових та інших організацій, а також від окремих меценатів та спонсорів. Багато спортивних клубів і організацій здійснюють власну підприємницьку діяльність: видають газети, журнали, довідники, випускають спортивну символіку та сувеніри, продають права на телевізійну і радіотрансляцію змагань та інтерв'ю, здійснюють трансфери або купівлю-продаж спортсменів, виробляють інші види комерційної діяльності.

Значення ФКіС для економіки і суспільства надзвичайно велике. Тому державні органи в Україні та за кордоном активно сприяють розвитку професійного та аматорського спорту в своїх країнах і на міждержавному рівні. Державна підтримка ФКіС здійснюється за широким спектром напрямків. Зокрема, підтримка надається: на законодавчому рівні, шляхом створення сприятливих умов для функціонування і розвитку ФКіС; у вигляді прямого фінансування ФКіС (виділення коштів з бюджетів усіх рівнів на утримання управлінського апарату, науково-дослідні розробки в галузі ФКіС, на освіту з ФКіС, на утримання спортивних команд і т.д.); у вигляді непрямого фінансування (державна передбачає пільгове оподаткування та кредитування; часткове або повне звільнення від сплати митних зборів; наданням субсидій (грошових допомог і стипендій окремим спортсменам) та субвенцій (цільової допомоги спортивним організаціям під конкретні програми); у вигляді прямої участі у будівництві стадіонів, басейнів, спортивних та туристичних комплексів, які обслуговують великі змагання, також за рахунок місцевих бюджетів зміцнюється спортивна база міст, районів, будуються нові спортивні майданчики, ремонтуються вже існуючі спортивні об'єкти.

Держава здійснює фінансування по всіх перерахованих напрямках на основі спеціально розроблених перспективних планів. Плани розвитку ФКіС формуються на державному, обласному, районному, місцевому рівнях, а також на рівні окремих районів, ОТГ та спортивних організацій. Всі ці плани взаємопов'язані і узгоджуються один з одним, утворюючи цілісний єдиний план державного розвитку ФКіС з обґрунтуванням виділення певних грошових сум на заплановані заходи. Планування забезпечує цілеспрямований і узгоджений громадський вплив на розвиток ФКіС на основі єдиного плану з метою найбільш повного задоволення потреб суспільства і кожної окремої особистості у фізичному вдосконаленні.

За допомогою планування ФКіС вирішуються наступні завдання: 1) визначаються загальні напрямки і виділяються пріоритети розвитку ФКіС в країні у довгостроковій і короткостроковій перспективі; 2) підраховується чисельність апарату управління ФКіС; 3) підраховується кількість науково-дослідних організацій в галузі спорту, а також виробляються перспективні напрямки науково-технічного прогресу в сфері ФКіС;

4) встановлюються конкретні завдання з розвитку масового і професійного спорту; 5) підраховується оптимальна чисельність зайнятих у сфері ФКіС кадрів; 6) забезпечується комплексний розвиток всіх елементів єдиної системи ФКіС; 7) встановлюються орієнтири щодо подальшого підвищення рівня майстерності всіх учасників спортивних відносин.

На основі складених і затверджених урядовими органами планів розвитку ФКіС формуються бюджети відповідних рівнів за статтями витрат на спортивні заходи. Таким чином, податкові платежі від фізичних та юридичних осіб, державні та місцеві органи влади направляють на розвиток ФКіС в країні. Державний бюджет фінансує найбільш значущі для держави напрямки, – здійснює фінансування центрального апарату управління, вищі і середні спеціальні навчальні заклади фізичної культури, виділяє кошти на фундаментальні наукові дослідження.

Так, у 2024 році бюджетне фінансування галузі фізичної культури і спорту, порівняно з 2023 роком, збільшилося на 3,8 млрд грн. і складає – 7,512 млрд. грн. Найбільшими статтями видатків на 2024 рік є: 1) розвиток фізичної культури, спорту вищих досягнень та резервного спорту (4 млрд. 255,7 млн. грн.); 2) підготовка та участь у Параолімпійських та Дефлімпійських іграх (988,8 млн. грн.); 3) розвиток спорту серед осіб з інвалідністю та їх фізкультурно-спортивну реабілітацію (988,8 млн. грн.); 4) підготовка та участь у літніх Олімпійських іграх-2024 та зимових Юнацьких Олімпійських іграх-2024 (777,4 млн. грн.); 5) наукова і науково-технічна діяльність у сфері розвитку ФКіС (10,5 млн. грн.); 6) фінансова підтримка громадських об'єднань фізкультурно-спортивного спрямування (76,9 млн. грн.); 7) розвиток спортивної медицини (42,7 млн. грн.); 8) на заходи по проекту “Активні парки – локації здорової України” (54 млн. грн.); 9) забезпечення діяльності апарату Міністерства молоді і спорту (115,1 млн. грн.) [1].

Отже, здійснюючи бюджетне фінансування ФКіС, держава прагне до всебічного розвитку людини, поширенню здорового способу життя, формуванню умов для занять будь-якими видами спорту, організації професійно-прикладної підготовки, профілактиці захворювань, альтернативі шкідливих звичок та правопорушень. Розвиваючи національний спорт, в тому числі і спорт вищих досягнень, держава цілеспрямовано формує почуття патріотизму і гордості за свою країну.

Список літератури

1. Проект державного бюджету на 2024 рік: на спорт закладено вдвічі більше грошей, ніж в 2023-му. *Suspilne media*. веб-сайт. URL: <https://suspilne.media/sport/573739-proekt-derzavnogo-budzetu-na-2024-rik-na-sport-zakladeno-vidvici-bilse-grosej-niz-v-223-mu/> (дата звернення 03.02.2024).

Коляденко С. А.
викладач кафедри фізичного виховання,
Національний університет харчових технологій

ОСОБЛИВОСТІ ЗДОРОВОГО ХАРЧУВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Збереження та зміцнення здоров'я, формування здорового способу життя підростаючого та молодого покоління є першочерговим завданням. Адже, міцне здоров'я і висока здатність адаптації до факторів навколишнього середовища – це одна з найбільш важливих умов формування особистісних якостей людини. Вагоме місце у формуванні здорового способу життя людини, зокрема і студентської молоді, займає здорове харчування. Це